

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/7/2018
Identifikačné číslo spisu: 1105010291
Dátum vydania rozhodnutia: 03.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Libor Duľa
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1105010291.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho, v trestnej veci obvineného Mgr. Y. B. pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. zák.“) a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 3. septembra 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uznesenia Krajského súdu v Trnave z 10. februára 2009, sp. zn. 5To/137/2007, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Mgr. Y. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. júna 2007, sp. zn. 1T/44/2005, uznal obvineného Mgr. Y. B. za vinného zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v súbehu s trestným činom obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

dňa 16. augusta 2004 v čase o 11.00 hod v objekte Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave so sídlom na X. ulici č. XX v kancelárii č. XXX, počas výkonu služby nútil neoprávnene a bez akéhokoľvek právneho dôvodu svedka JUDr. C. X., nar. X. I. XXXX v V. O. V., trvale bytom V, P. X vypovedať proti jeho vôli v trestnej veci vedenej na Úrade justičnej a kriminálnej polície KR PZ Bratislava pod sp. zn. ČVS: KRP-200/OEK-BA-2002, a to i napriek tomu, že ho na uvedené konanie poškodený v prítomnosti mjr. L. L., príslušníka Úradu justičnej a kriminálnej polície KR PZ Bratislava, ppráp. R. V. a ppráp. F. P., príslušníkov pohotovostnej motorizovanej jednotky KR PZ Bratislava viackrát na toto neoprávnené konanie upozorňoval, pričom zdôrazňoval tú skutočnosť, že ako svedok sa osobne dostavil dňa 16. augusta 2004 za vyšetrovateľom KR PZ Bratislava z dôvodu dohodnutia iného termínu výsluchu jeho osoby, nakoľko termín stanovený vyšetrovateľom na deň 18. august 2004 mu nevyhovoval a napriek opakovanej snahe opustiť kanceláriu č. XXX mu v tomto konaní mjr. Mgr. Y. B. neoprávnene zabránil, a to tým spôsobom, že položil ruku na dvere v čase, keď chcel túto poškodený JUDr. C. X. opustiť, ako aj privolaním hliadky pohotovostnej motorizovanej jednotky KR PZ Bratislava v zložení ppráp. R. V. a ppráp. F. P., kde im vydal pokyn, aby tu prítomnému JUDr. C. X. nedovolili kanceláriu

opustiť, pričom skutočne mu na pokyn vyšetrovateľa mj. Mgr. Y. B. ppráp. R. V. zabránil opustiť kanceláriu č. XXX a pri opakovanej snahe JUDr. C.M. sa obdobného konania tak isto na príkaz vyšetrovateľa dopustil aj ppráp. F. P..

Obvinenému bol za to uložený podľa § 158 ods. 1 s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením z 10. februára 2009, sp. zn. 5To/137/2007, podľa § 256 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 ako nedôvodné zamietol.

Dňa 17. júla 2009 podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu na súde prvého stupňa dovolanie, kde ako dovolací dôvod (formálne) označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „Tr. por.“).

V bližšom písomnom odôvodnení podaného dovolania obvinený predovšetkým zdôraznil, že rozhodnutie vo veci je podľa jeho názoru založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, keďže tento nie je trestným činom. V danej súvislosti potom upriamil pozornosť na predchádzajúce rozhodnutia, vydané v predmetnom prípade, keď jednak voči pôvodne spoluobvineným ppráp. R. V. a ppráp. F. P. bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené a jednak, pokiaľ ide o jeho osobu, tu najskôr po podaní obžaloby Okresný súd Bratislava I uznesením z 20. mája 2005, sp. zn. 1T/44/2005, trestné stíhanie zastavil z dôvodu, že skutok nie je trestný čin (predmetné uznesenie v dôsledku sťažnosti prokurátora nenadobudlo právoplatnosť) a neskôr ho po vykonanom dokazovaní rozsudkom z 1. marca 2006, sp. zn. 1T/44/2005, spod obžaloby z rovnakého dôvodu oslobodil (na základe odvolania prokurátora Krajský súd v Bratislave predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňového súdu na opätovné konanie).

Ako sa pritom uvádza v podanom dovolaní ďalej, o tom, že JUDr. C. X. vedel, že je vypočúvaný ako svedok, svedčí aj jeho samotné vyjadrenie uvedené na 5. strane zápisnice z jeho výsluchu, kde sa doslovne uvádza nasledovné: „Poznamenávam, stále vypovedám ako svedok.“

Napokon záverom obvinený poukázal tiež na nevhodné a arogantné správanie sa poškodeného JUDr. C. X. na hlavnom pojednávaní voči jeho osobe (keď ho nazval „ľudskou spodinou“ s tým, že to mu ešte lichotí), s ohľadom na ktoré sa dá podľa neho domyslieť, ako sa tento správal pri dotknutom výsluchu v prípravnom konaní, ktorý bol naproti pojednávaniu navyše neverejný.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený dovolací súd požiadal o preskúmanie právneho posúdenia skutku.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k dovolaniu obvineného vyjadril len prokurátor (Okresnej prokuratúry Bratislava I), a to v tom smere, že toto nepovažuje za dôvodné, keďže konajúce súdy na základe vo veci vykonaného dokazovania náležite zistili skutkový stav, ktorý následne aj správne právne posúdili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací na neverejnom zasadnutí konanom 6. mája 2014 uznesením, sp. zn. 2 Tdo 27/2014, dovolanie obvineného Mgr. Y. B. podľa § 382 písm. f) Tr. por. odmietol (ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné).

Vyššie citované rozhodnutie dovolací súd odôvodnil v zmysle jeho vtedajšej ustálenej praxe v podstate takým spôsobom, že pokiaľ nastali vo veci už účinky zahľadania (na páchatel'a sa hľadá, ako keby nebol odsúdený - tzv. zákonná fikcia neodsúdenia), odsudzujúce rozhodnutie treba považovať za právne neexistujúce, a proti takému nie je dovolanie možné podať, a to zo strany ktorejkoľvek z oprávnených osôb.

V danej veci pritom z obsahu predloženého spisového materiálu vyplývalo, že obvinený Mgr. Y. B. sa v

skúšobnej dobe, ktorá mu bola uložená už skôr citovaným rozsudkom Okresného súdu Bratislava I v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave osvedčil podľa § 60 ods. 3 Tr. zák.

Obvinený Mgr. Y. B. sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) so sťažnosťou namietajúc, že bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením zo 6. mája 2014, sp. zn. 2 Tdo 27/2014 (v tejto časti bola sťažnosť prijatá uznesením ústavného súdu z 31. augusta 2017 na ďalšie konanie).

Sťažovateľ bol toho názoru, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je správne z dôvodu, že prvostupňový rozsudok v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 10. februára 2009 a skúšobná doba jedného roka uplynula 10. februára 2010, pričom on dovolanie (proti druhostupňovému rozhodnutiu) podal 17. júla 2009, teda ešte pred uplynutím skúšobnej doby - kedy dovolanie ešte bolo prípustné.

Na podklade predmetnej sťažnosti ústavný súd nálezom z 15. novembra 2017, sp. zn. I. ÚS 423/2017, rozhodol, že:

1. základné právo Mgr. Y. B. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením zo 6. mája 2014, sp. zn. 2 Tdo 27/2014, porušené boli;
2. uznesenie najvyššieho súdu zo 6. mája 2014, sp. zn. 2 Tdo 27/2014, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie;
3. najvyšší súd je povinný uhradiť Mgr. Y. B. trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 Eur, a to na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu;
4. sťažnosti Mgr. Y. B. sa vo zvyšnej časti nevyhovuje.

V odôvodnení daného nálezu ústavný súd potom uviedol nasledovné (ide o doslovnú citáciu relevantných pasáží):

„18. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že plénum ústavného súdu na neverejnom zasadnutí konanom 18. marca 2015 prijalo pod sp. zn. PLz. ÚS 4/2015 zjednocujúce stanovisko, v ktorom vyslovilo túto právnu vetu: „Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.“

19. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je toto zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu plne aplikovateľné, v doterajšom rozhodovaní ústavného súdu nedošlo k odklonu od tohto ustáleného právneho názoru, a preto pri rozhodovaní o sťažnosti vychádzal z ním formulovaných právnych názorov. (...)

22. Podľa ustanovenia § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

23. Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

a) rozsudok a trestný rozkaz,

- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmienčnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmienčnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol. (...)

25. Vo vzťahu k citovanému obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že takéto precizovanie podmienok, dôvodov, ako aj okruhu osôb oprávnených podať dovolanie je prejavom faktu, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého možnosť uplatnenia má byť v porovnaní s riadnymi opravnými prostriedkami podstatne užšia, keďže dovolanie a rozhodnutie o ňom spravidla narúša stabilitu konečného a vykonateľného, resp. v niektorých prípadoch už aj vykonaného rozhodnutia súdu. Vzhľadom na zákonom podrobne vymedzené podmienky, dôvody, ako aj okruh osôb oprávnených podať dovolanie je v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania, aby v aplikačnej súdnej praxi dochádzalo k akejkoľvek ďalšej redukcii zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie.

26. Práve argumentáciu najvyššieho súdu obsiahnutú v napadnutom uznesení, že podanie dovolania generálnym prokurátorom alebo ďalším oprávneným subjektom by sa nepriaznivo prejavilo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, a nebolo by žiaduce, aby v prípade, ak už páchatel vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti Slovenskej republiky mohli podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného smerujúci k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestnoprávneho vzťahu, ktorý už bol ukončený, a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatela, možno považovať za redukciiu zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie. Legalizujúcim dôvodom takejto redukcie nemôže byť argumentácia založená na rešpektovaní princípu rovnosti procesných strán, pretože neexistuje legitímny dôvod ani cieľ, pre ktorý by nebolo možné priznať rovnaké procesné práva pre všetky procesné strany. V danom prípade priznať právo podať dovolanie aj proti rozhodnutiu, ktoré vykazuje nezákonnosť a ktoré odsúdený medziasom vykonal. Priznanie, a teda uplatnenie tohto procesného práva vo svojich dôsledkoch znamená naplnenie, a nie popretie podstaty princípu rovnosti procesných strán.

27. Pokiaľ ide o argumentáciu najvyššieho súdu týkajúcu sa možného porušenia princípu rovnosti strán, ústavný súd poukazuje na to, že v rámci princípu rovnosti procesných strán generálny prokurátor nepochybne môže podať dovolanie proti právoplatnému oslobodzujúcemu rozsudku, čo následne tiež umožňuje otvorenie trestnoprávneho vzťahu, ktorý už bol ukončený, a to v spojení so zvrátením priaznivých dôsledkov pre stíhaného spočívajúcich v tom, že oslobodením spod obžaloby došlo k deklarovaniu jeho neviny. Pritom nemožno mať najmenšie pochybnosti o tom, že právoplatný oslobodzujúci rozsudok treba považovať za omnoho priaznivejší než právoplatný odsudzujúci rozsudok spojený s fikciou, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby odsúdený nebol.

28. Nepripustnosť dovolania podaného odsúdeným, ktorý už vykonal uložený trest, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať ani z explicitného znenia už citovaných ustanovení Trestného poriadku vzťahujúcich sa na dovolanie. Rozhodnutím, ktorým bola vec právoplatne skončená, je okrem iného aj rozsudok, ktorým bol uložený trest.

29. V tejto súvislosti nemožno za ústavne udržateľné považovať právne závery, ku ktorým dospel najvyšší súd v napadnutom uznesení, keď konštatoval, že odsudzujúce rozhodnutie osoby, na ktorú sa hľadí akoby odsúdená nebola, je potrebné právne považovať za neexistujúce.

30. Na rozdiel od prezentovaného právneho záveru najvyššieho súdu je ústavný súd toho názoru, že z

hľadiska prípustnosti podania dovolania je bez významu, či sa v dôsledku zahľadania odsúdenia hľadá na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená nebola, keďže z hľadiska prípustnosti podania dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto odsudzujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Tomuto záveru plne korešponduje aj znenie citovaného ustanovenia § 165 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého odsudzujúcim rozsudkom je rozsudok, ktorým súd obžalovaného uznal za vinného. Inak povedané, podmienkou podania dovolania je existencia už samotného odsúdenia páchatel'a - podmienkou nie je absencia zahľadania odsúdenia spojená so zákonnou fikciou neodsúdenia. Fikcia neodsúdenia sťažovateľa vyplýva z vykonania uloženého peňažného trestu (v posudzovanom prípade nešlo o daný prípad - pozn. dovolacieho súdu) na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pričom odopretím práva podať dovolanie proti takémuto právoplatnému rozhodnutiu by nebolo možné naplniť deklarovaný účel inštitútu dovolania, ktorým je odstrániť účinky založené nezákonným právoplatným rozhodnutím.

31. Ústavný súd na tomto mieste konštatuje, že sa nemôže bez výhrad stotožniť ani s prezentovanými závermi najvyššieho súdu, podľa ktorých odsúdená osoba môže zahladením odsúdenia s fikciou neodsúdenia preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd opomenul, že zahľadanie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia nezakladá zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením páchatel'a, pretože tieto nemožno obmedzovať výlučne na skutočnosť, že vo výpise z registra trestov sa páchatel'ovi zahladené odsúdenia neuvádzajú, keďže účinky spojené s vykonaným a zahladeným trestom vo vzťahu k odsúdeniu zostávajú zachované vo forme záznamu v odpise z registra trestov. Práve odpis z registra trestov bez evidovaného odsúdenia páchatel'a je v početných prípadoch zákonnou podmienkou a predpokladom na plné uplatnenie subjektívnych práv páchatel'a, napr. práva na zamestnanie.

32. Ústavný súd poukazuje ďalej aj na to, že vykonaný a zahladený trest postihuje páchatel'a aj sekundárne, keď už samotné právoplatné rozhodnutie, ktorým bol páchatel' uznaný za vinného a bol mu uložený trest, zakladá pre poškodeného právny titul na uplatnenie práva na náhradu škody v civilnom konaní (pokiaľ náhrada škody nebola poškodenému priznaná už v trestnom konaní).

33. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že so zahladením odsúdenia páchatel'a nezanikajú ďalšie účinky spojené s uloženým, ale zahladeným trestom, ako je napr. strata vážnosti v spoločnosti, keď účelom uloženého trestu je v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona (č. 300/2005 Z. z. - pozn. dovolacieho súdu) okrem iného aj vyjadriť morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, ktoré je naplnené už právoplatným uložením trestu, pričom jeho vykonaním a následným zahladením tieto účinky nezanikajú a nie sú ani automaticky reparované.

34. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že aj v zmysle judikatúry samotných všeobecných súdov zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin (R 7/1975). Fikcia, v zmysle ktorej sa na páchatel'a hľadá, akoby nebol odsúdený, nelikviduje samotný fakt spáchania činu, nebráni tomu, aby súd pri hodnotení osoby páchatel'a v neskoršom trestnom konaní pre iný trestný čin prizeral na skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin, a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonu páchatel'a k trestnej činnosti, jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom <., možnosti jeho nápravy a podobne. Závažnosť tejto skutočnosti je však zásadne menšia ako závažnosť skutočnosti, že páchatel' už bol odsúdený (R 10/1974).

35. Účinky spojené s uloženým a zahladeným trestom v dôsledku jeho vykonania postihujú odsúdeného v možnosti uplatnenia jeho subjektívnych práv a civilnoprávných vzťahov a možnosť podať dovolanie v danom prípade predstavuje výkon základného práva na súdnu ochranu, pričom právnym poriadkom umelo konštruovaná skutočnosť - fikcia neodsúdenia nemôže uprieť či znemožniť odsúdenému prístup k mimoriadnemu opravnému prostriedku, ktorého prípadné vyhodnotenie ako dôvodného a oprava vymedzených procesných a hmotnoprávných chýb môže následne v konečnom dôsledku vyústiť do oslobodenia odsúdeného - tzn. preukázania, že trestný čin nespáchal. Odopretie práva podať dovolanie odsúdenému len z dôvodu, že sa na neho v dôsledku vykonania mu uloženého peňažného trestu hľadá

ako keby nebol odsúdený, neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania obmedzuje prístup odsúdeného k súdnej ochrane, čím zasahuje do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.

36. Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. (...)

40. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou najvyššieho súdu podané dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 To 137/2007 z 10. februára 2009 znova prerokovať a v okolnostiach prípadu sa dôsledne vyrovnáť s námietkami sťažovateľa formulovanými v dovolaní riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze a rešpektujúc obsah a zmysel všetkých práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom v doterajšom konaní zistené.“

Podľa § 362b ods. 1 Tr. por. po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu trestného konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanoví inak. Orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci ústavný súd.

Po vrátení veci dovolaciemu súdu na opätovné konanie mu bolo (16. apríla 2018) doručené podanie obvineného, nazvané ako „Výjadrenie k podanému dovolaniu“, spísané prostredníctvom ním na účely dovolacieho konania novozvoleného obhajcu, kde obvinený v prvom rade poukázal na obsah (dňa 17. júla 2009 na súd prvého stupňa) podaného dovolania s tým dovetkom, že rovnaké pochybenia, ako vytýka napadnutému druhostupňovému rozhodnutiu a jemu predchádzajúcemu konaniu, obsahuje už aj prvostupňový rozsudok a jemu predchádzajúce konanie (§ 374 ods. 3 Tr. por.).

Obvinený v predmetnom podaní ďalej uviedol, že nesúhlasí s tvrdením dovolacieho súdu, uvedeným v jeho predchádzajúcom - ústavným súdom zrušenom - uznesení, že ak by aj nebolo dovolanie odmietnuté podľa § 382 písm. f) Tr. por., bolo by ho potrebné odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože jeho dôvody evidentne smerujú proti skutkovým zisteniam a hodnoteniu vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi, ktoré dovolací súd preskúmať nemôže, a to z dvoch dôvodov.

Po prvé argumentoval dovolateľ tým, že v jeho prípade bola zásada dvojinštančnosti konania dodržaná iba formálne, keďže po tom predchádzajúcom prvostupňovom oslobodzujúcom rozsudku ho Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. júna 2007, sp. zn. 1T/44/2005, uznal vinným (len) s nasledovným odôvodnením: „Keďže však súd si musel osvojiť názor odvolacieho súdu, nemôže rozsudok odôvodniť v zmysle § 125 Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005), preto iba poukazuje na vyššie citované ustanovenie § 264 ods. 1 Tr. por.“ (hodnotenie dôkazov, ktoré viedlo k vysloveniu viny a uloženiu trestu, bolo teda materiálne vykonané iba na jedinom stupni). Pri takto špecifickej situácii by mal byť potom podľa jeho názoru dovolací súd povinný [aj napriek zneniu § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.] buď skúmať aj zistený skutok alebo napadnuté uznesenie zrušiť z dôvodu existencie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Uvedenú skutočnosť pritom namietal aj v podanom dovolaní, keď jediným nedostatkom tam uvedenej argumentácie je to, že ju kvalifikačne neoznačil ako posledne uvedený dovolací dôvod - čo ale nemôže byť dôvodom na odmietnutie dovolania z dôvodu nedôvodnosti podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Ako druhý dôvod obvinený uviedol tú skutočnosť, že v ním podanom dovolaní sa konštatuje, že toto sa podáva preto, že skutok nie je trestným činom, keď sa v tejto súvislosti zároveň odkazuje na (skoršie) rozhodnutia s takýmto záverom. Obvinený v danom ohľade v predmetnom vyjadrení ďalej poukázal na to, že:

1/ v popise skutku výrokovej časti tak napadnutého uznesenia ako aj prvostupňového rozsudku nie je

uvedené žiadne ustanovenie, ktoré mal svojim konaním porušiť, a teda naplniť tým skutkovú podstatu (konkrétne absentuje obligatórna časť objektívnej stránky - „...vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu“) trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák.;

2/ v popise ustáleného skutku absentuje tiež konkretizácia škody (resp. aspoň druhu škody), v úmysle spôsobenia ktorej mal konať, pričom pohnútkou „koná v úmysle spôsobiť inému škodu“ je rovnako obligatórnym znakom skutkovej podstaty posledne uvedeného trestného činu;

3/ pokiaľ ide o právne posúdenie jeho konania aj ako trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. (mal „inému bez oprávnenia brániť užívať osobnú slobodu“), tak toto je podľa jeho názoru nesprávne, pretože ak mal konať ako verejný činiteľ a bez oprávnenia, potom by ako verejný činiteľ prekročil svoju právomoc, a teda by sa popísaným konaním dopustil (nie uvedeného trestného činu ale) trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. b) Tr. zák. ako špeciálnej skutkovej podstaty postihujúcej konanie verejných činiteľov - súbeh je tu vylúčený.

Ako pritom zdôraznil obvinený v predmetnom podaní ďalej, všetky tri vyššie uvedené body odôvodňujú existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

S ohľadom na takéto nesprávne právne posúdenie došlo potom tiež k pochybeniu pri ukladaní trestu, konkrétne k nesprávnej aplikácii hmotnoprávneho ustanovenia § 35 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého mu bol ukladaný tzv. úhrnný trest za dva trestné činy, a nakoľko Trestný zákon v relevantnom znení ustanovoval za trestný čin obmedzovania osobnej slobody len trest odňatia slobody, nemohol mu byť (z dôvodu nesprávnej aplikácie § 35 ods. 1 Tr. zák.) samostatne uložený žiaden iný druh trestu uvedený v § 27 Tr. zák., napr. peňažný trest.

Obvinený napokon záverom upozornil na to, že tak z napadnutého uznesenia ako aj z prvostupňového rozsudku vyplýva, že súdy sa v jeho prípade absolútne nezaoberali možnosťou aplikácie ustanovenia § 15a Tr. zák. („výkon práv a povinností“) a ustanovenia § 3 ods. 2 a 4 Tr. zák. („nebezpečnosť činu pre spoločnosť“), hoci povinnosť zaoberať sa aplikáciou týchto hmotnoprávnych ustanovení im vyplývala priamo z ustanovenia § 1 Trestného poriadku v relevantnom znení. Tak uvedená námietka, ako i námietka týkajúca sa nesprávneho použitia ustanovenia o úhrnnom treste pritom podľa obvineného odôvodňuje rovnako existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia).

Vzhľadom na skôr uvedené dôvody preto obvinený žiadal, aby dovolací súd v zmysle § 386 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v jeho neprospech, aby napadnuté uznesenie zrušil a napokon podľa § 388 ods. 1 Tr. por. aby odvolaciemu súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Dovolací súd pri viazanosti právnym názorom vysloveným vo vyššie uvedenom náleze ústavného súdu na neverejnom zasadnutí opätovne preskúmal dovolanie obvineného Y. B. a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V prvom rade, ak ide o otázku aktuálneho zloženia vo veci konajúceho dovolacieho senátu, v danom smere sa žiada poznamenať, že z hľadiska zostavenia tohto je rozhodujúci (primárne) rozvrh práce najvyššieho súdu účinný k 25. aprílu 2014, t. j. k dátumu nápadu veci na najvyšší súd. Ide totiž o pokračovanie (v potrebnom rozsahu) v opätovne vedenom (tom istom) dovolacom konaní (o tom istom dovolaní, proti tomu istému rozhodnutiu). Nakoľko ale žiaden z pôvodných sudcov zaradených do senátu 2T okrem JUDr. Libora Duľa už v čase tohto (nového) konania funkciu sudcu na najvyššom súde nevykonáva, bolo potrebné zvyšných dvoch členov 3-členného senátu „doplniť“ z momentálnych členov senátu 2T (do ktorého nie je aktuálne zaradený ani JUDr. Libor Duľa, čo však, ako už bolo uvedené, na jeho účasti na rozhodovaní nič nemení). Pôvodne konajúcich sudcov - vo veci vedenej pod

sp. zn. 2 Tdo 27/2014 - JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Antona Jakubíka preto nahradili JUDr. František Mozner a JUDr. Martin Piovartsy, podľa rozhodnutia aktuálneho riadiaceho predsedu senátu 2T JUDr. Petra Paludu, obdobne (analogicky) ako v prípade potreby zastupovania sudcu v inom senáte (čl. V ods. 2 Rozvrhu práce najvyššieho súdu v súčasne účinnom znení).

Na danom mieste je potom potrebné zdôrazniť, že v zmysle ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu (viď k tomu bližšie R 120/2012) viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por.

A napokon ešte pred samotným vysporiadaním sa s konkrétnymi uplatnenými námietkami obvineného Y. B. sa žiada úvodom vo všeobecnosti tiež uviesť, že dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením resp. skutkovými závermi, ktoré vo veci urobili súd prvého a druhého stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., časť vety za bodkočiarkou v znení účinnom do 31. augusta 2011 (s poukazom na § 567j ods. 7 Tr. por.). Dovolací súd skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani doplniť (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý dôvod bol do Trestného poriadku doplnený novelou č. 262/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. septembra 2011).

Inak povedané, vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

In concreto, pokiaľ ide o jednotlivé zo strany dovolateľa uplatnené výhrady:

V danom ohľade je nevyhnutné predovšetkým primárne poukázať na tú okolnosť, že - tak ako je to zrejmé už so skôr uvedeného - obvinený Y. B. najskôr v zákonnej trojročnej lehote od doručenia napadnutého rozhodnutia podal prostredníctvom svojho obhajcu na súde prvého stupňa (viď k tomu § 370 ods. 1 a 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 s poukazom na § 567j ods. 6 Tr. por.) dovolanie, ktoré aj odôvodnil, a následne po doručení nálezu ústavného súdu bolo dovolaciemu súdu doručené ďalšie podanie obvineného, spísané už prostredníctvom ním novozvoleného obhajcu na účely predmetného dovolacieho konania.

Z obsahu ostatného podania obvineného (doručeného dovolaciemu súdu v apríli 2018), nazvaného ako „Vyjadrenie k podanému dovolaniu“, pritom vyplýva, že až na jednu výnimku ide v jeho zvyšku o celkom zrejmé vecné (namietanými okolnosťami), nie len argumentačné rozšírenie skôr (v zákonnej lehote) podaného dovolania, teda nie „len“ o bližšie ozrejmenie už skôr uplatnených námietok, ako sa toho snaží domôcť samotný dovolateľ. K tomu je potom potrebné uviesť nasledovné:

V dovolacom konaní je možné prihliadať len na námietky vecne špecifikované v rámci zákonnej lehoty na podanie dovolania, teda špecifikované ako chyby rozhodnutia alebo konania, v ktorých sa vidí naplnenie dovolacieho dôvodu, a to vrátane dopĺňania dovolania a odstraňovania jeho nedostatkov.

Výnimku by bolo možné pripustiť len pre situáciu, ak je v zákonnej lehote podané dovolanie, avšak v rozpore s § 374 ods. 1 Tr. por. už pri jeho podaní nešpecifikuje žiadnu konkrétnu vytýkanú chybu (teda je podané bez akéhokoľvek materiálneho odôvodnenia), kedy je možné [ako alternatíva odmietnutia „prázdneho“ dovolania zo strany dovolacieho súdu podľa § 382 písm. e) Tr. por.] účinne sa zaoberať aj

neskoršie - t. j. po uplynutí zákonnej lehoty na podanie dovolania uplatnenou vecnou námietkou, najneskôr však v „dodatočne“ určenej primeranej lehote predsedom senátu dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Tr. por. v rámci výzvy na odstránenie predmetného (odstrániteľného) nedostatku.

Ak je v dovolaní vytýkaná aspoň jedna chyba konania alebo rozhodnutia, nie je dôvod na odstraňovanie väd dovolania podľa § 379 ods. 1 Tr. por. (z dotknutého hľadiska) a je potrebné o ňom rozhodnúť (v závislosti aj od toho, či bolo podané včas).

Od neúčinného vecného rozšírenia podaného dovolania o ďalšie námietky je pritom potrebné dôsledne rozlišovať „len“ podrobnejšie odôvodnenie už skôr - v zákonnej lehote - uplatnenej vecnej námietky.

S poukazom na vyššie uvedené - obvinený Y. B. v dovolaní doručenom dňa 17. júla 2009 prvostupňovému súdu (teda v zákonnej lehote) v podstate namietal tú skutočnosť, že skutok nie je trestným činom, keď v tejto súvislosti o. i. (teda okrem argumentácie celkom zjavnej skutkovej, a teda z pohľadu dovolacieho konania irelevantnej povahy, ako už bolo uvedené vyššie) poukázal jednak na skoršie rozhodnutia, vydané v danej trestnej veci voči nemu so záverom, že skutok nie je trestný čin, a jednak tiež na rozhodnutie o právoplatnom zastavení trestného stíhania voči pôvodne spoluobvineným pppríp. R. V. a pppríp. F. P.. Ako dovolací dôvod pritom označil dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

S ohľadom na uplatnený dovolací dôvod treba hneď v úvode uviesť (okrem nemožnosti uplatňovať námietky voči ustáleným skutkovým zisteniam súdov nižšieho stupňa), že v rámci posudzovania existencie tohto dôvodu dovolací súd skúma, či skutok zistený súdmi v pôvodnom konaní bol správne právne posúdený, čo v prípade napadnutého odsudzujúceho rozsudku znamená zistiť, či dotknutý skutok bol správne podradený pod príslušnú resp. v prípade jednočinného súbehu pod viaceré príslušné skutkové podstaty trestných činov upravených v Trestnom zákone (naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je možné pritom konštatovať vtedy, ak skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, prípadne ak skutok v skutočnosti vôbec nie je trestným činom).

Pokiaľ by bol dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým by bol obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. (skutok nie je trestným činom), prichádzalo by do úvahy použitie dotknutého dôvodu dovolania (v neprospech obvineného), keď tento dôvod by bol naplnený v prípade, ak by súdmi zistený skutok v skutočnosti bol trestným činom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. môže napokon napĺňať aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vyvolávajúcich premlčanie trestného stíhania, alebo ak ide o nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku (riešenie predbežných, nie však priamych kvalifikačných otázok).

Čo sa týka konkrétne dovolacej argumentácie obvineného Y. B., tak ako je to už uvedené skôr, tento v kontexte výhrady, že skutok nenapĺňa znaky žiadneho trestného činu, poukázal o. i. na právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania voči dvom iným osobám. K uvedenému je nevyhnutné uviesť iba toľko, že pre dovolací súd, zaoberajúci sa len „osobou“ obvineného, sú závery trestného konania ohľadne iných, hoci aj pôvodne spoluobvinených osôb, irelevantné.

Obvinený uvádza aj nasledovné dve skoršie neprávoplatné rozhodnutia, týkajúce sa jeho osoby (vydané v danom trestnom konaní):

1/ Uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 20. mája 2005, sp. zn. 1T/44/2005, ktorým bolo podľa § 188 ods. 1 písm. c) s poukazom na § 172 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 trestné stíhanie voči nemu zastavené, pretože súd dospel k záveru, že

skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Predmetné uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, keďže bolo napadnuté sťažnosťou prokurátora, ktorej Krajský súd v Bratislave vyhovel (napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol).

2/ Rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 1. marca 2006, sp. zn. 1T/44/2005, ktorým bol obvinený na základe toho istého právneho dôvodu (t. j. z dôvodu, že stíhaný skutok nie je trestným činom) podľa § 226 písm. b) Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 oslobodený spod obžaloby. Ani daný rozsudok nenadobudol právoplatnosť (na podklade odvolania prokurátora ho Krajský súd v Bratislave zrušil a vec vrátil prvostupňového súdu na opätovné konanie a rozhodnutie).

K uvedenému považuje dovolací súd za žiaduce - najmä z hľadiska jeho neskorších úvah - poznamenať niekoľko ďalších súvisiacich skutočností, vyplývajúcich z obsahu predloženého spisového materiálu, a síce po prvé to, že znenie skutku uvedené v obžalobe je zhodné s tým, ako je tento citovaný hneď na úvod odôvodnenia tohto uznesenia - ide o znenie právoplatného odsudzujúceho rozsudku, a teda tým, otázka právneho posúdenia ktorého sa v dovolacom konaní posudzuje.

Ak ide potom o vyššie označené, trestné stíhanie zastavujúce uznesenie Okresného súdu Bratislava I. z 20. mája 2005, z jeho odôvodnenia (ktoré obvinený v podanom dovolaní označil za odôvodnenie „na vysokej kvalitatívnej a odbornej úrovni“) je zistiteľné, že súd v rámci predbežného prejednávania obžaloby dospel k záveru, že obvinený len riadne vykonával výsluch poškodeného ako svedka a snažil sa ho zákonným spôsobom ukončiť, pričom neporušil žiadne ustanovenia Trestného poriadku ani zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Zdôraznil tiež, že v žiadnom prípade nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Vo veci vydaný prvý - oslobodzujúci rozsudok (dňa 1. marca 2006) po vykonanom dokazovaní potom prvostupňový súd odôvodnil v podstate argumentačne zhodne ako predchádzajúce zastavujúce uznesenie. Súd o. i. zdôraznil, že zo zápisnice o výsluchu svedka (poškodeného) vyplýva, že tento uviedol, že si prišiel dohodnúť nový termín výsluchu až po tom, ako mu obvinený v súlade so zákonom (ustanovením § 65 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005) odmietol povoliť nazrieť do spisu. Ako sa pritom konštatuje ďalej, poškodený počas svojho výsluchu chcel niekoľkokrát svojvoľne opustiť kanceláriu obvineného, tento ho však vždy riadne poučil o tom, že výsluch nie je skončený a neskôr ho tiež upozorňoval, že musí opraviť písárske chyby v zápisnici, túto vytlačiť a dať mu ju potom na prečítanie a podpis. Poškodený uvedené nerešpektoval a správal sa agresívne. Ak ide o položenie ruky obvineného na dvere, toto nemalo byť takej povahy, aby zabránilo poškodenému dvere skutočne otvoriť a odísť. Napokon vzhľadom na správanie poškodeného treba podľa súdu hodnotiť i privolanie hliadky obvineným ako v súlade so zákonom.

Samotné tieto neprávoplatné (obe v priebehu konania zrušené) rozhodnutia súdu prvého stupňa nemajú vplyv na posúdenie správnosti právnej kvalifikácie rozhodnutia finálneho, ktoré nadobudlo právoplatnosť a je predmetom dovolacieho prieskumu.

Krajský súd v Bratislave v rámci odôvodnenia svojho, vyššie uvedený rozsudok zrušujúceho uznesenia z 13. júna 2006, sp. zn. 3To 59/06, potom poukázal na tú skutočnosť, že príslušný okresný súd síce vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, avšak pochybil pri jeho vyhodnocovaní, keďže podľa jeho názoru vykonané dôkazy (naopak) svedčia o tom, že konanie obvineného Y. B. napĺňa znaky skutkovej podstaty oboch trestných činov, pre ktoré bola podaná na neho obžaloba, a teda tak trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ako i trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd následne vec vrátil súdu prvého stupňa s tým upozornením, že v zmysle § 264 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 je tento viazaný v ďalšom konaní jeho právnym názorom.

Nasledovalo vydanie druhého, tentokrát odsudzujúceho rozsudku prvostupňového súdu z 11. júna 2007, sp. zn. 1T/44/2005, ktorý je aj spolu s „potvrdzujúcim“ uznesením Krajského súdu v Trnave (tu len na

okraj dovolací súd poznamenáva, že uznesením najvyššieho súdu z 30. októbra 2007, sp. zn. 4 Ndt 15/2017, bola na základe návrhu obvineného dotknutá trestná vec odňatá Krajského súdu v Bratislave a prikázaná Krajskému súdu v Trnave) z 10. februára 2009, sp. zn. 5To/137/2007, napadnutý podaným dovolaním.

S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd vo vzťahu k argumentácii dovolateľa uvádza, že tento síce v podanom dovolaní namietal, že skutok nie je trestným činom, avšak predmetnú námietku následne neodôvodnil žiadnymi skutočnosťami právneho charakteru (v tejto súvislosti potom považoval dovolací súd za relevantné priblížiť i odôvodnenie oboch rozhodnutí, s ktorými sa obvinený stotožnil a na ktoré aj v dovolaní v súvislosti s ním uplatnenou výhradou o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku poukázal - je pritom zrejmé, že v oboch išlo „len“ o otázku hodnotenia vo veci vykonaných dôkazov, resp. inak povedané, neprávoplatné zastavenie trestného stíhania ako i oslobodenie spod obžaloby bol založený na skutkových a nie právnych dôvodoch), a to na rozdiel od neskôr doručeného podania („Vyjadrenie k podanému dovolaniu“), kde už obvinený uvádza v skutočnosti námietky právneho charakteru. Tieto už teda sú potencionálne subsumovateľné pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Konkrétne obvinený v rámci svojho podania doručeného dovolacieho súdu 16. apríla 2018 argumentuje jednak tým, že skutok nemôže napĺňať znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák., keďže v jeho popise chýba nielen uvedenie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ktorý mal porušiť, ale i konkretizácia škody v úmysle ktorej mal konať (ako obligatórne znaky danej skutkovej podstaty), a na strane druhej tiež tým, že v jeho konaní nemožno vidieť naplnené ani znaky trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák., pretože konal ako verejný činiteľ a bez oprávnenia, a teda tu mala byť použitá v danom smere špeciálna skutková podstata, a síce § 158 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Zjednodušene povedané, podľa „neskoršieho“ názoru dovolateľa mal byť zistený skutok správne právne posúdený „len“ ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Primárne treba zdôrazniť vyššie uvedený záver o nemožnosti účinne predložiť ďalšie námietky, oproti tým, ktoré boli predložené v podanom dovolaní (v následnom podaní obvineného zjavne nejde len o bližšiu konkretizáciu už uplatnenej námietky, ale o námietku kvalitatívne inej chyby rozhodnutia) - o ktorom bolo dovolacím súdom rozhodnuté. Aj keď bolo toto rozhodnutie zrušené, dopĺňať dovolanie v novom, resp. „obživlom“ konaní vecne (o nové okolnosti, resp. chyby v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por.) by bolo možné len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania, čo nie je aktuálne.

Tie námietky, ktoré bolo možné dovolacím súdom zohľadniť, sú zrejme nedôvodné, resp. mimo uplatniteľných dôvodov dovolania, ako je vyčerpávajúco vysvetlené vyššie. Dovolací súd pritom nesmie svojvoľne prekročiť zákonný rámec svojho prieskumu, čo primárne vyplýva z čl. 2 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Nad uvedený rámec, ako obiter dictum, sa však dovolací súd vyjadruje k správnosti použitej právnej kvalifikácie, a dospel k nižšie uvedeným záverom.

Trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

- a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,
- b) prekročí svoju právomoc, alebo
- c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci.

Trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu.

Skutok v podobe ustálenej súdmi nižšieho stupňa obsahuje všetky obligatórne znaky oboch vyššie citovaných skutkových podstát. Jediné v čom nemožno súhlasiť, pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu učinenú zo strany vo veci konajúcich súdov, je právne posúdenie konania obvineného ako trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa písm. a) § 158 ods. 1 Tr. zák., keďže menovaný v skutočnosti „prekročil svoju právomoc“. Obvinený totiž nemal žiaden zákonný podklad k tomu, aby konal voči dotknutému svedkovi represívne, ako je to uvedené v skutkovej vete (v ktorej je vyjadrená absencia akejkoľvek faktickej okolnosti, a v nadväznosti na to teda aj právneho dôvodu obmedzovacieho zákroku) - najvyšší súd tu poukazuje okrem čl. 17 ústavy opäť aj na čl. 2 ods. 2. Ide potom o konanie síce súvisiace s právomocou obvineného, avšak nad jej rámec.

Vyššie uvedené je kvalifikačným porušením (Trestného) zákona, z hľadiska postavenia obvineného ale nepodstatného významu (kvalifikácia odlišným písmenom toho istého odseku nemení trestnú sadzbu), z čoho teda o. i. vyplýva, že aj keby bola v danom ohľade čisto hypoteticky tomu zodpovedajúca námietka uplatnená včas, nemohlo by len z dôvodu uvedeného zistenia s poukazom § 371 ods. 4 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 dôjsť ku konštatácii naplnenia dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v rovnakom znení.

S poukazom na vyššie uvedený záver dovolacieho súdu ohľadne správnosti použitej právnej kvalifikácii (pokiaľ ide o trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa) stráca následne zároveň akúkoľvek relevanciu sa vyjadrovať k tvrdeniu obvineného, že v popise zisteného skutku absentuje uvedenie obligatórneho znaku v podobe konkretizácie zákonného ustanovenia, v rozpore s ktorým mal konať [uvedený znak obsahuje skutková podstata trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa písm. a) § 158 ods. 1 Tr. zák.]. Prekročenie právomoci je vymedzené negatívne, konštatovaním absencie dôvodu na dotknutý zákrok, bez výpočtu jeho hypoteticky možných faktických dôvodov a im zodpovedajúcich právnych titulov.

Len na okraj („terciárne“) však i napriek tomu najvyšší súd v súlade s už svojou ustálenou rozhodovacou praxou (bližšie viď k tomu uznesenie z 29. mája 2018, sp. zn. 1 TdoV 1/2017; rozsudok zo 14. júna 2017, sp. zn. 1 TdoV 7/2016; príp. tiež rozsudok zo 16. decembra 2014, sp. zn. 2 To 8/2014) upozorňuje na tú skutočnosť, že v skutku (skutkovej vete) nemusí (v princípe nemá) byť označený do Trestného zákona „integrovany“ právny predpis, resp. jeho ustanovenie, keď v právnej vete je následne taký predpis označený len tak, ako to zodpovedá zneniu príslušného, kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Bližšie sa táto otázka rieši až v odôvodnení rozsudku.

Skutková veta má obsahovať popis skutku tak, aby zodpovedal trestnoprávnej kvalifikácii, čo je podmienené (aj) správnu aplikáciou súvisiacich predpisov. Vo vzťahu k takým predpisom je potom relevantné už zmieňované odôvodnenie rozhodnutia, avšak ani toto nie je rozhodujúce, keďže odôvodnenie môže byť nesprávne (resp. nedostatočné), aj keď je aplikácia právnej normy správna (uvedenie na pravú mieru prichádza do úvahy zo strany súdu vyššieho stupňa rozhodujúceho o opravnom prostriedku).

Dovolací súd v súvislosti s rozoberanou otázkou správnosti použitej právnej kvalifikácie (na zistený skutok) - aj vzhľadom na tvrdenia obvineného - považuje ďalej za žiaduce zdôrazniť, že súdy sa v posudzovanej veci nedopustili žiadneho porušenia (Trestného) zákona ani v tom smere, ak konanie obvineného posúdili ako naplňajúce tak znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ako i trestného činu obmedzovania osobnej slobody. Jednočinný súbeh oboch zmienených trestných činov bol totiž vzhľadom na relevantné znenie (t. j. v danom čase účinné) ich skutkových podstát nielen možný, ale v posudzovanej veci i správny.

Čo sa týka jednočinnému súbehu trestných činov, tento je vo všeobecnosti možné charakterizovať ako jedno konanie páchatela, ktorým sú (v rámci dotknutého skutku) vyvolané dva rôzne následky. Také následky teda nie sú totožné právne ani fakticky (z hľadiska faktických okolností, ktoré sú

kvalifikačným podkladom).

V posudzovanej veci išlo pritom konkrétne o jednočinný súbeh rôznorodý, keďže (konaním obvineného vyvolané) následky boli spôsobené na rozličných objektoch. Kým totiž objektom trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa je primárne záujem štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov, resp. vo všeobecnosti poriadok vo verejných veciach (ako je to napokon zrejmé aj z názvu hlavy, do ktorej je daný trestný čin zaradený, a síce „Trestné činy proti poriadku vo verejných veciach“), skutkovou podstatou uvedenou v § 231 poskytuje Trestný zákon ochranu osobnej slobode človeka, pokiaľ ide konkrétne o možnosť jeho voľného pohybu (slobodne o ňom rozhodovať), s výnimkou len na zákonnom podklade.

Je možná aj kumulácia následkov v tej istej skutkovej podstate, tá však nie je daná v prípade všeobecne vyjadreného cieľa konania páchatel'a, ako tomu je pri dotknutej formulácii „v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech“. Takto (všeobecne) vyjadrený zámer páchatel'a smerujúci k ďalšiemu následku (tu škoda ako ujma na právach - viď nižšie) teda nekoliduje (duplicitou) ani s konkretizovanou okolnosťou následku, podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby vo vyššom odseku ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona - napr. v prípade zmarenia uplatnenia základných práv a slobôd poškodeného a použitia kvalifikácie podľa § 326 ods. 1 písm. a) až c), ods. 3 písm. c) Trestného zákona v súčasne účinnom znení, ani s takou (teda konkretizovanou v následku) okolnosťou v inej základnej skutkovej podstate z hľadiska posúdenia možnosti jednočinného súbehu (ako príklad možno použiť práve prejednávajúcu vec).

Záverom, bez už bližšieho rozboru problematiky len toľko, že iná by bola situácia, pokiaľ by sa posudzovala otázka možného jednočinného súbehu oboch relevantných trestných činov vzhľadom na súčasné (aktuálne účinné) znenie ich skutkových podstát, a to konkrétne z dôvodu kvalifikačnej duplicity v podobe prítomnosti vzájomne rovnorodého a konkretizovaného kvalifikačného znaku „spácha čin ako verejný činiteľ“ v kvalifikovanej skutkovej podstate trestného činu obmedzovania osobnej slobody, keď by išlo len o zločin podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona (vylúčenie jednočinného súbehu s poukazom na zásadu špeciality, určenú prísnejšou trestnosťou takej alternatívy).

Čo sa týka napokon toho tvrdenia dovolateľa, že v popise ustáleného skutku chýba konkretizácia škody (resp. aspoň druhu škody), v úmysle spôsobenia ktorej mal konať, k tomu dovolací súd poznamenáva, že ani danému tvrdeniu nemožno dať za pravdu, nakoľko pod „škodou“ uvedenou v § 158 ods. 1 Tr. zák. je potrebné rozumieť nielen škodu materiálnu, ale aj imateriálnu, a teda napríklad tiež poškodenie práv fyzickej či právnickej osoby (R 25/1975).

Ide o interpretačné chápanie zákona účinného v čase spáchania činu, zodpovedajúce už neskoršej (súčasnnej) generálnej legálnej definícii škody ako hmotnoprávneho pojmu v § 124 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. (Škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.) - neplatí to teda o zákonnej kvantifikácii jednotlivých škodových pásiem.

Zo znenia súdmi nižšieho stupňa ustálenej skutkovej vety je potom celkom zrejmé, aké nemajetkové práva svedka JUDr. C. X. obvinený svojím konaním porušil (tu možno opätovne dodať, že na spáchanie trestného činu postačovalo iba konanie s „takýmto úmyslom“ - cieľ páchatel'a, nie aj samotné spôsobenie škody, nemateriálnej ujmy).

V kontexte naposledy uvedeného nedá potom súdu necitovať v danom ohľadne relevantné pasáže skutkovej vety, a síce, že obvinený „nútil neoprávnené a bez akéhokolvek právneho dôvodu svedka JUDr. C. X. ... vypovedať proti jeho vôli v trestnej veci ..., a to i napriek tomu, že ho ... poškodený ... viackrát na toto neoprávnené konanie upozorňoval, pričom zdôrazňoval tú skutočnosť, že ako svedok sa osobne dostavil dňa 16. augusta 2004 za vyšetrovateľom KR PZ Bratislava z dôvodu dohodnutia iného

termínu výsluchu jeho osoby, ... a napriek opakovanej snahe opustiť kanceláriu č. 422 mu v tomto konaní mjr. Mgr. Y. B. neoprávnene zabránil ...“

Čo sa týka kategórie „oneskorených“, a teda irelevantných námietok dovolateľa, obsahom týchto bola (okrem námietky, že konajúce súdy sa vôbec nezaoberali možnosťou aplikácie hmotnoprávných ustanovení § 3 ods. 2, 4 a § 15a Tr. zák.) tiež námietka smerujúca k nesprávosti aplikácie ustanovenia § 35 ods. 1 Tr. zák. týkajúceho sa úhrnného trestu, a to s odkazom na právny názor dovolateľa o nesprávosti použitej právnej kvalifikácie, keďže skutok mal byť podľa jeho „neskoršieho“ názoru posúdený len ako jeden trestný čin, a síce ako zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

K tejto sa žiada potom - napriek teda jej právnej bezvýznamnosti z hľadiska dovolacieho prieskumu - podotknúť len toľko, že námietka je nadbytočná, nakoľko ak by dovolací súd uznal za opodstatnenú s ňou bezprostredne súvisiacu námietku o nesprávosti použitej právnej kvalifikácie, následkom by bolo zrušenie celého rozhodnutia, teda aj výroku o treste.

A napokon, ak v neskôr dovolaciemu súdu doručenom podaní obvinený v podstate dôvodil tým (bližšie viď sumarizáciu námietky uvedenú na skorších miestach daného rozhodnutia), že malo byť porušené jeho právo na obhajobu v dôsledku len formálneho dodržania zásady dvojinstančnosti konania, keďže prvostupňový súd rozhodol prakticky bez odôvodnenia - len na základe viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu, k tomu dovolací súd uvádza (v nasledovnom poradí dôležitosti):

i/ Ide obsahovo o námietku neuplatnenú vo včas podanom dovolaní.

ii/ Aj keby však neplatil záver uvedený v predchádzajúcom bode, išlo by o námietku z pohľadu dovolacieho konania irelevantnú, nakoľko v súlade s § 371 ods. 6 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

iii/ A napokon ani vecne by nebolo možné dať z pravdu obvinenému, a to z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutí vydaných v jednom konaní je potrebné vnímať komplexne (konanie a rozhodnutia v ňom vydané tvoria jeden celok), a teda obvinený v nadväznosti na obsah ich odôvodnenia pozná „odpoveď“, prečo bol uznaný vinným ako i to, prečo mu bol uložený taký trest, aký mu bol uložený. To, že zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa je obsahovo formované skorším odvolacím rozhodnutím aj v dôsledku upozornení na chyby skutkových záverov, vyplýva zo súvzťažnosti základného a prieskumného konania. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa boli v konečnom dôsledku preskúmané odvolacím súdom (Krajským súdom v Trnave), ktorý sa s nimi stotožnil, teda prvok dvojinstančnosti je zachovaný.

Úplne záverom vzhľadom na argumentáciu dovolateľa, týkajúcu sa vyššie uvedenej výhrady, keď konkrétne tento v danom kontexte ako jednu z alternatív uviedol, že pri „takto špecifickej“ situácii by mal byť podľa jeho názoru dovolací súd povinný aj napriek zneniu § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. skúmať zistený skutok, iba toľko, že s ohľadom na čl. 2 ods. 2 ústavy neexistuje žiadna taká výnimočná situácia, kedy by súd mohol konať contra legem.

S poukazom na vyššie uvedenú podrobnú argumentáciu dospel teda dovolací súd k záveru, že v posudzovanej trestnej veci dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. evidentne nie sú dané - dovolacie námietky stoja mimo nich, a preto dovolanie obvineného s použitím § 382 písm. c) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.